

Dnia 12 maja, na zakończenie sesji, zorganizowano dla gości czechosłowackich wycieczkę krajoznawczą po Wielkopolsce. Goście szczególnie zwrócili uwagę na liczne *bohemia*, znajdujące się w bogatym księgozbiorniku w Kórniku, co pokazane zostało na specjalnej ekspozycji.

Jerzy Kozeński

SESJA NAUKOWA W KATOWICACH POŚWIĘCONA III POWSTANIU ŚLĄSKIEMU

Śląski Instytut Naukowy w Katowicach i Zakład Historii Śląska Instytutu Historii PAN we Wrocławiu przy współudziale Instytutu Śląskiego w Opolu zorganizowały w Katowicach w dniach 13 i 14 czerwca br. sesję naukową z okazji 40-lecia powstań śląskich.

W sesji wzięli udział pracownicy naukowcy — głównie historycy — nie tylko z Polski, ale także ze Związku Radzieckiego, NRD i Czechosłowacji.

Obrady zagał prof. dr Kazimierz Popiołek podkreślając, że w ten sposób nauka pragnie uczcić lud śląski i jego patriotyzm. Do zebranych przemówił także sekretarz naukowy PAN prof. dr Henryk Jabłoński oraz poseł śląski red. Włodzimierz Janiurek, a w imieniu Krajowego Komitetu Weteranów Powstań Śląskich przemawiał Jerzy Ziętek.

Z trzech przewidzianych referatów jako pierwszy wygłoszony został referat doc. dra Henryka Zielińskiego pt. „Sprawa Śląska a ekspansja polska na Wschód na tle sytuacji międzynarodowej”. Dyskusja, jaka się następnie wywiązała, wykażała doniosły wkład referatu do polskiej historiografii tego przedmiotu. Z kolei dr Tadeusz Jędruszcak przedstawił w swoim referacie stosunek społeczeństwa polskiego do III powstania śląskiego. W ożywionej dyskusji, w której brali udział przeważnie weterani powstań śląskich, padło szereg interesujących postulatów zmierzających do pełnego poznania tego okresu dziejów proletariatu śląskiego. Ostatni z przewidzianych na sesji referatów wygłosił prof. dr Kazimierz Popiołek. Tematem była geneza trzeciego powstania śląskiego.

Do dyskusji zgłosiło się tak wiele spośród uczestników sesji, że nie można było jej wyczerpać ze względu na brak czasu. Podsumował dyskusję prof. dr K. Popiołek, a obrady zamknął doc. dr Jacek Koraszewski, dyrektor Śl. Instytutu Naukowego.

Z ramienia Instytutu Zachodniego w Poznaniu udział w sesji wzięli dwaj pracownicy naukowcy: mgr Restytut Staniewicz i mgr Jerzy Kozeński.

J. K.

II NARADA SOCJOLOGÓW W ZIELONEJ GÓRZE

Wyniki badań socjologicznych prowadzonych na Ziemi Lubuskiej były tematem II narady socjologów w dniach 13 i 14 maja 1961 r. w Zielonej Górze (pierwsza narada tego rodzaju odbyła się w 1959 r.). Konferencja zorganizowana została z okazji „Tygodnia Ziemi Zachodnich”. Inicjatorem jej było Lubuskie Towarzystwo Kultury, współorganizatorami Wydział Kultury Prezydium WRN w Zielonej Górze i Sekcja Socjograficzna Instytutu Zachodniego. Narada odbyła się w sali konferencyjnej KW PZPR z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich i partii, naukowców, działaczy społeczno-kulturalnych i nauczycieli. Referaty i komunikaty przygotowali socjologowie, którzy prowadzili badania na Ziemi Lubuskiej w okresie po wyzwoleniu.

W ciągu dwóch dni narady wygłoszono następujące referaty: mgr Andrzej Kwilecki (Instytut Zachodni w Poznaniu), Organizacja i problematyka badań socjologicznych na Ziemi Lubuskiej w latach 1945—1960; mgr Józef Konieczny (Instytut Zachodni), Tworzenie się nowego regionu kulturalnego na Ziemi Lubuskiej; mgr Stefania Dziecielska (Zakład Badań Socjologicznych PAN w Łodzi), Z badań nad inteligencją miasta powiatowego za Ziemi Lubuskiej; dr Kazimierz Żygulski (Zakład Badań Socjologicznych PAN w Łodzi), Adaptacja repatriantów w mieście i powiecie pogranicznym na Ziemi Lubuskiej; dr Zygmunt Dulczewski (Instytut Zachodni), Badania socjologiczne a praktyka życia społecznego.

Komunikaty z badań przygotowali: mgr Irena Ziętowska (Żagań), Struktura demograficzna powiatu żagańskiego i żarskiego; dr Władysław Ochmański (Instytut Historii PAN w Poznaniu), Stosunek chłopów do ziemi na przykładzie wsi w pow. świebodzińskim; mgr Bożenna Chmielewska (Instytut Zachodni), Czynniki ekologiczne i demograficzne w tworzeniu się więzi społecznej; mgr Janusz Tomaszewski (Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Poznaniu), Rola zakładu przemysłowego w integracji społecznej; mgr Józef Konieczny, Z badań nad rolą społeczną szkoły i nauczyciela na Ziemi Lubuskiej.

W dyskusji, która ze względu na obfity program narady odbyła się dopiero w drugim dniu po ostatnim referacie, wskazano m. in. na szereg problemów, które należałoby podjąć w dalszych badaniach, zastanawiano się także nad zagadnieniem współpracy socjologów z praktykami życia społecznego. Najobszerniejszym wystąpieniem dyskusyjnym był głos mgra W. Korcza (Stacja PTH) w Zielonej Górze, który ustosunkował się do tez zawartych w poszczególnych referatach.

Podkreślono potrzebę organizowania porad socjologów w przyszłości, w terminie co 2—3 lat.

Narada potwierdziła fakt, że badania socjologiczne cieszą się w woj. zielonogórskim zainteresowaniem i pełnym poparciem władz wojewódzkich i partyjnych. Ogólny cel konferencji został osiągnięty. Socjologowie zapoznali przedstawicieli społeczeństwa zielonogórskiego z problematyką i rezultatami własnej pracy badawczej na Ziemi Lubuskiej, jak również z zamierzeniami na przyszłość. Na podstawie badań szczegółowych zarysowany został kierunek dalszej pracy w odniesieniu do woj. zielonogórskiego: syntetyczne opracowanie procesów i przemian społecznych na Ziemi Lubuskiej w okresie Polski Ludowej.

Andrzej Kwilecki